

ÍNDEX

UNITAT 1: El tècnic en cures auxiliars d'infermeria.....	2
ACTIVITATS-PÀG. 9	2
ACTIVITATS-PÀG. 12	3
ACTIVITATS-PÀG. 13	3
ACTIVITATS-PÀG. 16	4
TEST D'AVUACIÓ	5
ACTIVITATS FINALS-PÀG. 21	7

UNITAT 1: El tècnic en cures auxiliars d'infermeria

ACTIVITATS-PÀG. 9

1. Quina importància té que es defineixi «salut» d'una o altra manera en les cures que un TCAI presta a un pacient?

El concepte de salut en cada moment històric determina l'enfocament de tots els professionals de la salut. Per tant, és molt important la definició de salut a l'hora d'afrontar les cures del pacient, incloses les que exerceix un tècnic en cures auxiliars d'infermeria.

Si, per exemple, el concepte de salut és "absència de malaltia", no s'atendrà la situació psicològica o social complexa d'un pacient que no tingui una malaltia declarada. De la mateixa manera, si el concepte de salut és l'estat complet de benestar físic, psíquic i social i no només l'absència de malalties, totes les estructures i recursos sanitaris han d'estar encaminats a complir amb l'objectiu de millorar cada un dels aspectes que conformen un ésser humà: el biològic o físic, el psicològic i el social.

2. Quin significat té que la idea de «salut» en el moment actual sigui més dinàmica i menys estàtica? Explica, amb les teves paraules, la nova idea de salut que defensa l'Oficina Regional per a Europa de l'OMS.

El nou enfocament de l'Oficina Regional per a Europa de l'OMS implica que la salut no és quelcom que es té, sinó quelcom que s'aconsegueix. La salut com a mitjà per aconseguir una vida millor està relacionada amb hàbits individuals i col·lectius. D'aquesta manera, es tornen importants aspectes com l'alimentació, l'exercici físic, el descans, etc.

Amb aquesta activitat es busca que l'alumne/a tracti d'explicar amb les seves pròpies paraules el canvi de paradigma en el concepte de salut.

3. Investiga sobre cadascuna de les professions representades en la teranyina que envolta un pacient i indica quina és la seva funció en la recuperació d'un pacient.

- TCAI: presta cures pel que fa a necessitats fisiològiques d'un pacient: aire, aigua, alimentació, eliminació, control de la temperatura, descans i control del dolor.
- TIGA: presta la seva tasca professional principalment en la mobilització i trasllat de pacients dependents.
- Infermer/a: presta cures especialitzades a pacients (control de la medicació, vigilància de ferides i realització de cures, vigilància de l'estat de salut, etc.).
- Metge/essa: professional que s'encarrega de mantenir i restablir la salut de les persones.
- Psicòleg/òloga: especialista en salut mental que tracta de restablir possibles alteracions en el comportament dels pacients.
- Fisioterapeuta: professional encarregat de recuperar amb mitjans físics la funció de l'estructura corporal alterada.
- Anestesiata: metge especialista que sol exercir la seva funció en l'àmbit de la cirurgia.
- Nutricionista: professional sanitari expert en alimentació i dietètica. Elabora dietes adaptades a la situació clínica d'un pacient.
- Terapeuta ocupacional: professional encarregat de tractar de millorar la independència d'un pacient en el seu entorn domèstic o laboral mitjançant l'ús terapèutic del treball i del joc o amb l'adaptació de l'entorn.
- Logopeda: presta la seva tasca en el tractament dels problemes de la parla, llenguatge, audició i comunicació dels pacients.
- Llevadora: professional que presta les seves cures a les dones durant el part i el puerperi, i dirigeix els naixements dels nounats, proporcionant-los cures.
- Amics i família: suposen l'entorn més important en la recuperació de la salut d'un pacient i suposen el suport necessari per a la millor qualitat de vida possible.

4. Tenint en compte que salut és l'«estat complet de benestar físic, psíquic i social i no només l'absència de malalties», imagina i escriu una situació en què la salut d'un individu estigui compromesa en l'esfera física/biològica, una situació en la qual es trobi afectada l'esfera psicològica i una última situació en què es vegi afectada l'esfera social.

- És l'esfera física/biològica a la que estem més acostumats. Exemples d'aquesta esfera són infart agut de miocardi, fractura de maluc, amigdalitis per infecció estreptocòccica, etc.
- Exemples en l'esfera psicològica: quadre d'estrès agut, depressió, trastorn del son, etc.
- Exemples en l'esfera social: situacions d'assetjament escolar o *bullying*, la soledat d'una persona gran que es troba en situació d'abandonament pels seus familiars, males condicions de l'habitatge que dificulten la pròpia supervivència, etc.

ACTIVITATS-PÀG. 12

5. Explica en què consisteix la funció de la infermeria segons Virginia Henderson i Dorothea Orem.

Per a Virginia Henderson i Dorothea Orem, la funció d'una infermera és ajudar els individus, ja siguin sans o malalts, a realitzar aquelles activitats que farien per si mateixos si tinguessin la força, la voluntat i els coneixements suficients per fer-ho.

6. Cita la necessitat que cobreix cadascuna de les següents accions del TCAI:

a) Col·laboració en els procediments de sondatge nasoentèric.

Aliment.

b) Valoració de la saturació d'oxigen.

Aire.

c) Control de diüresi i càlcul del balanç hídric.

Aigua.

d) Preparació del llit.

Descans.

e) Canvi de bolquer.

Eliminació.

f) Inclusió dels familiars en les cures.

Necessitats socials.

g) Col·laboració amb infermeria en tècnica asèptica.

Seguretat.

h) Motivació per a la deambulació precoç.

Estimulació.

i) Vigilància i cures de punts crítics.

Seguretat.

j) Col·locació de l'urocol·lector masculí.

Eliminació.

ACTIVITATS-PÀG. 13

7. En grups de treball de quatre persones, elaboreu un decàleg propi d'humanització de les cures. Poseu les deu mesures en un mural o una altra alternativa similar i compartiu el resultat i les conclusions amb els companys.

Aquesta activitat es planteja com una pràctica per treballar la idea de la humanització de la cura en el pacient. Es demana que l'alumne/a pensi en com els agradaria ser tractats i cuidats per a l'elaboració del seu propi decàleg d'humanització.

ACTIVITATS-PÀG. 16

8. Repassa les cinc etapes del PAI i explica-les.

Etapa 1. Valoració.

Durant aquesta etapa, l'equip d'infermeria ha de recopilar les dades necessàries per detectar els problemes o necessitats del pacient. A través de l'observació i l'entrevista al mateix pacient i als seus familiars, s'ha d'anar obtenint la informació que permetrà elaborar el posterior diagnòstic. Llegir la seva història clínica i els seus antecedents resultaran dades importants en aquesta etapa del PAI.

Etapa 2. Diagnòstic d'infermeria.

És la identificació del problema del pacient, real o potencial, que ha de ser abordat des del punt de vista de la cura d'infermeria. En l'actualitat, els diagnòstics d'infermeria que s'utilitzen són els que ha estandarditzat l'Associació Americana de Diagnòstics d'Infermeria, o NANDA (*North American Nursing Diagnosis Association*).

Etapa 3. Pla d'actuació o pla de cures.

És l'elaboració d'un programa d'atenció per abordar els problemes de salut detectats en l'etapa anterior. El pla ha d'incloure les activitats d'infermeria que intenten o esperen solucionar el problema detectat. Aquestes intervencions estaran basades en els objectius i resultats que s'estableixen per a cada diagnòstic NANDA.

Els resultats estan estandarditzats i es recullen en la classificació NOC (*Nursing Outcomes Classification*). Cada resultat NOC ha de tenir uns indicadors mesurables i objectivables. Les activitats d'infermeria també estan estandarditzades i s'estableixen en la classificació NIC (*Nursing Interventions Classification*).

Etapa 4. Execució.

És la posada en pràctica del pla elaborat amb anterioritat. Aquesta etapa està condicionada pels aspectes següents:

- L'acceptació per part del pacient del pla proposat, així com la seva participació, que ha de conèixer en tot moment, així com les intervencions que es realitzaran per assolir els objectius de millora de salut plantejats.
- Els recursos materials i humans disponibles, així com els protocols disponibles a la institució sanitària on s'exerceix la tasca sanitària.

Etapa 5. Avaluació.

És l'última etapa del PAI, on es comprova si s'han assolit els resultats perseguits en el pla de cures. L'objectiu pot estar totalment assolit i les cures es donen per concloses; l'objectiu pot estar parcialment assolit i s'ha de continuar amb el pla de cures; finalment, si l'objectiu no s'ha assolit, s'han de replantejar les cures i revisar el PAI.

L'avaluació es realitza de manera contínua mentre el pacient es trobi sota un pla de cures d'infermeria, i permet al personal verificar la seva feina i tractar de millorar-la constantment.

9. Relaciona al teu quadern els enunciats següents amb l'etapa del procés d'infermeria que correspongui:

a) Posada en pràctica del pla de cures elaborat prèviament.	4. Execució
b) Comprovació dels objectius plantejats.	1. Avaluació
c) Elaboració d'un programa d'atenció.	5. Pla de cures
d) A través de l'entrevista, observació o en la seva història clínica.	2. Valoració
e) Enunciat de la identificació del problema de salut, real o potencial.	3. Diagnòstic d'infermeria

TEST D'AVALUACIÓ

1. Estat complet de benestar físic, psíquic i social, i no només l'absència de malalties...

- a) És una definició de salut no vigent.
  - b) És la definició de salut vigent de l'OMS des del 1948.
  - c) És la definició de salut per a l'Oficina Regional per a Europa des del 1985.
  - d) Cap de les respostes anteriors és correcta.
- b) És la definició de salut vigent de l'OMS des del 1948.

2. L'equip d'infermeria el formen:

- a) Infermer/a, TCAI i TIGA.
  - b) Infermer/a i TCAI.
  - c) TCAI i TIGA.
  - d) Infermer/a i TIGA.
- b) Infermer/a i TCAI.

3. En la piràmide de Kalish, a quin nivell pertany la necessitat «descans»?

- a) Supervivència.
  - b) Estimulació.
  - c) Seguretat.
  - d) Necessitat social.
- a) Supervivència.

4. En la piràmide de Kalish, a quin nivell pertany la necessitat «aigua»?

- a) Supervivència.
  - b) Estimulació.
  - c) Seguretat.
  - d) Reconeixement
- a) Supervivència.

5. En la piràmide de Kalish, a quin nivell pertany la necessitat «protecció»?

- a) Supervivència.
  - b) Estimulació.
  - c) Seguretat.
  - d) Necessitat social.
- c) Seguretat.

6. En la piràmide de Kalish, a quin nivell pertany la necessitat «pertinença»?

- a) Supervivència.
  - b) Estimulació.
  - c) Seguretat.
  - d) Necessitat social.
- d) Necessitat social.

7. Quina necessitat humana es troba a la cúspide de la piràmide de Kalish?

- a) Exploració.
- b) Amor.
- c) Autoestima.
- d) Autorealització.
- d) Autorealització.

8. Quina de les necessitats humanes següents no és de supervivència?

- a) Alimentació.
- b) Evitació del dolor.
- c) Innovació.
- d) Regulació de la temperatura.
- c) Innovació.

9. Quina de les necessitats següents és del nivell «estimulació»?

- a) Manipulació.
- b) Seguretat.
- c) Proximitat.
- d) Eliminació.
- a) Manipulació.

10. L'ús de compreses fredes, quina necessitat del pacient persegueix atendre?

- a) Aigua.
- b) Aliment.
- c) Eliminació.
- d) Cap de les respostes anteriors és correcta.
- d) Cap de les respostes anteriors és correcta.

11. Quina de les següents fases del PAI es realitza a continuació de la valoració?

- a) Pla de cures.
- b) Execució.
- c) Diagnòstic d'infermeria.
- d) Avaluació.
- c) Diagnòstic d'infermeria.

12. Quina de les sigles següents recull els resultats que es persegueixen en un pla de cures?

- a) NIC.
- b) NOC.
- c) NANDA.
- d) Totes les respostes són correctes.
- b) NOC.

13. Quina de les sigles següents recull les activitats d'infermeria que es realitzen per assolir els objectius en un pla de cures?

- a) NIC.
- b) NOC.
- c) NANDA.
- d) Totes les respostes són correctes.
- a) NIC.

14. En l'etapa d'avaluació, què s'ha de fer si els objectius no s'han assolit?

- Replantejar les cures i revisar el PAI.
  - Continuar amb el pla de cures.
  - Donar les cures per acabades.
  - Les respostes a i b són correctes
- a) Replantejar les cures i revisar el PAI.

ACTIVITATS FINALS-PÀG. 21

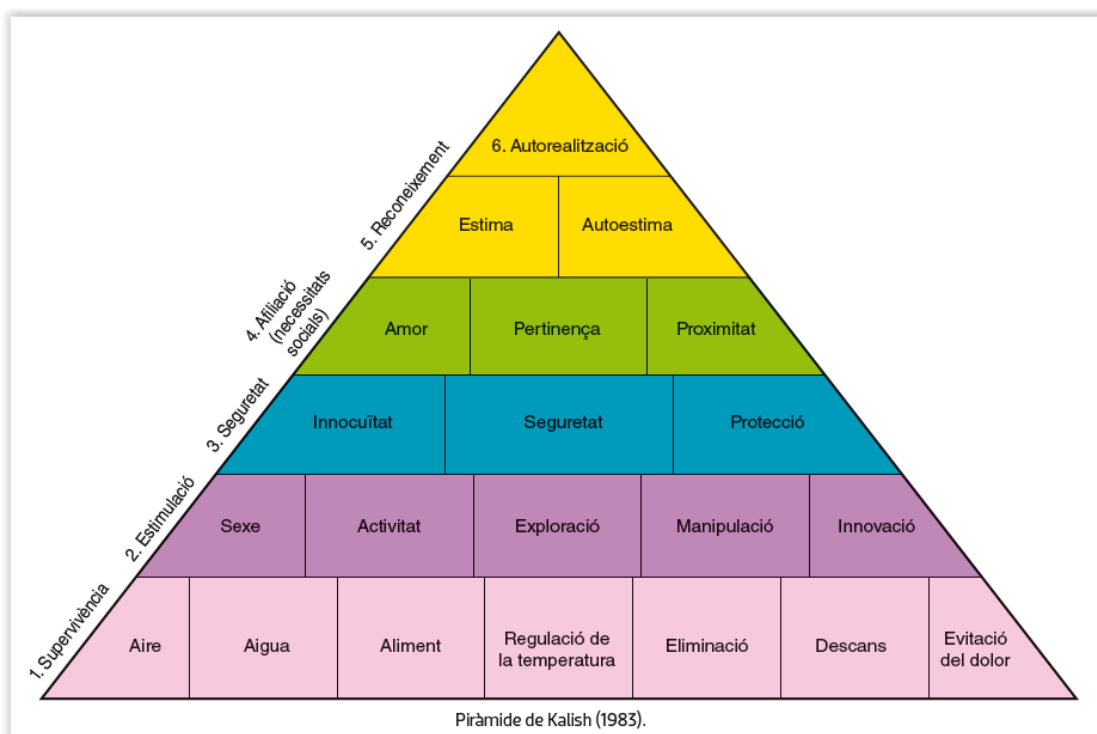
1. Explica en què consisteix la competència general del tècnic en cures auxiliars d'infermeria.

La competència general del TCAI queda en l'actualitat recollida en el Reial decret 546/1995, pel qual s'estableix el títol de Tècnic en Cures Auxiliars d'Infermeria:

«Proporcionar cures auxiliars al pacient/client i actuar sobre les condicions sanitàries del seu entorn com a membre d'un equip d'infermeria en els centres sanitaris d'atenció especialitzada i d'atenció primària, sota la dependència del diplomad d'infermeria o, si escau, com a membre d'un equip de salut en l'assistència sanitària derivada de la pràctica de l'exercici liberal, sota la supervisió corresponent».

El TCAI treballa juntament amb l'infermer/a per proporcionar al pacient les cures i atencions que necessita per mantenir la seva salut en el millor estat possible. El seu treball se centra principalment en atendre necessitats bàsiques que el pacient no pot realitzar per si mateix: alimentació, eliminació, higiene i mobilització.

2. Copia al teu quadern i completa la piràmide de Kalish:

3. Explica cadascuna de les set necessitats del nivell de supervivència. Què tenen en comú totes aquestes necessitats?

- Aire: és la necessitat de rebre oxigen de manera constant perquè les cèl·lules de l'organisme puguin realitzar les seves funcions de forma adequada. Un TCAI ha d'estar atent a qualsevol signe que

indiqui alguna alteració en l'oxigenació del pacient: dispnea, intranquil·litat, cianosi, sorolls respiratoris anòmals, etc.

- Aigua: l'aigua és el dissolvent universal i mantenir un equilibri hídric és necessari per a la supervivència. El TCAI ha de vigilar signes com la sequedat en pell i mucoses, la set, nàusees, vòmits, etc.
- Aliment: l'energia que obtenim dels aliments és necessària per al manteniment de les funcions bàsiques. El TCAI ha d'estar atent a situacions com la pèrdua sobtada de pes, anorèxia, alteració del sentit del gust, etc.
- Regulació de la temperatura: l'ésser humà necessita mantenir la temperatura corporal dins d'uns nivells. Signes com la hipertèrmia o la hipotèrmia, la suor excessiva, la presència de calfreds... han d'alertar el TCAI que hi ha alguna alteració amb la temperatura del pacient.
- Eliminació: un ésser humà necessita eliminar toxines i productes de rebuig procedents del metabolisme. Les vies d'eliminació habituals són la via biliar-entèrica, la via renal, la pell i els pulmons. El TCAI ha d'atendre qualsevol signe de restrenyiment, diarrea, dolor en orinar, incontinença, dolor abdominal o pelvià, etc.
- Descans: dormir les hores necessàries és bàsic per a un estat de salut òptim. El TCAI ha de vigilar en el pacient signes com la fatiga en l'hora de despertar, la presència d'ulleres, cefalees, irritabilitat, etc.
- Evitació del dolor: viure amb dolor és difícil i, de vegades, impossible. Signes com una postura de flexió antiàlgica, gesticulacions de dolor o prémer l'àrea adolorida han de despertar en l'equip d'infermeria la necessitat d'atendre i corregir l'alteració.

4. De quines etapes consta el procés d'atenció d'infermeria? Explica en què consisteix cadascuna?

El PAI consta de 5 etapes: valoració, diagnòstic d'infermeria, pla de cures, execució i avaluació.

- Etapa 1. Valoració: durant aquesta etapa, l'equip d'infermeria ha de recopilar les dades necessàries per detectar els problemes o necessitats del pacient.
- Etapa 2. Diagnòstic d'infermeria: és la identificació del problema del pacient, real o potencial, que ha de ser abordat des del punt de vista de la cura d'infermeria.
- Etapa 3. Pla d'actuació o pla de cures: és l'elaboració d'un programa d'atenció per abordar els problemes de salut detectats en l'etapa anterior.
- Etapa 4. Execució: és la posada en pràctica del pla elaborat amb anterioritat.
- Etapa 5. Avaluació: és l'última etapa del PAI, on es comprova si s'han assolit els resultats perseguits en el pla de cures. L'objectiu pot estar totalment assolit i les cures es donen per concloues; l'objectiu pot estar parcialment assolit i s'ha de continuar amb el pla de cures; finalment, si l'objectiu no s'ha assolit, s'han de replantejar les cures i revisar el PAI.

5. Analitza les diferències entre els conceptes «diagnòstic mèdic» i «diagnòstic d'infermeria».

Són dos conceptes que l'alumne tendeix a confondre amb facilitat, així que val la pena que ens aturem a diferenciar-los adequadament:

- Quant a el concepte, el diagnòstic mèdic és el judici clínic que s'estableix davant d'una patologia. És la malaltia per la qual un pacient acut als serveis de salut. El diagnòstic d'infermeria indica un o diversos problemes de salut del pacient, presents o futurs, derivats del seu problema de salut.
- Quant a l'abordatge, l'enfocament medicoquirúrgic o farmacològic persegueix el restabliment complet o una millora en els símptomes i signes de la malaltia. L'equip mèdic «cura». Mentre que l'enfocament d'infermeria és el de satisfer les necessitats fisiològiques i higièniques, de seguretat, afecte... L'equip d'infermeria «cuida».
- El diagnòstic mèdic no canvia amb el temps, és un concepte estable. Encara que quedi resolt i el pacient s'hagi curat, el seu diagnòstic queda registrat en la seva història clínica. En canvi, un pacient hospitalitzat té diversos diagnòstics d'infermeria segons les seves necessitats, i les seves cures es van modificant segons l'evolució de les seves necessitats. Els diagnòstics d'infermeria van canviant.

6. Vegem alguns exemples de diagnòstics NANDA, resultats NOC i intervencions NIC:

Etiqueta diagnòstica	Enunciat del diagnòstic	Codi NOC - Objectiu	Codi NIC - Intervenció
00026 - Excés de volum de líquids Etiqueta relacionada amb la necessitat d'alimentació/hidratació.	Augment de retenció de líquids, manifestat per un augment de pes en un curt període de temps causat per un excés d'aportació de sodi.	601 - Equilibri hídric.	4120 - Maneig de líquids
		503 - Eliminació urinària.	4130 - Monitoratge de líquids.
		1008 - Estat nutricional: ingestió alimentària i de líquids.	4170 - Maneig d'hipervolemia.
00005 - Risc de desequilibri de la temperatura corporal. Etiqueta relacionada amb la necessitat de regulació de la temperatura.	Risc de patir fallada en els mecanismes que regulen la temperatura corporal causada per un traumatisme que afecta la regulació de la temperatura.	602 - Hidratació	4120 - Maneig de líquids.
		800 - Termoregulació.	6480 - Maneig ambiental.
		1902 - Control del risc.	6680 - Monitoratge dels signes vitals.
		3900 - Regulació de la temperatura.	

Cada codi NOC té associats uns indicadors que ens permeten valorar la consecució dels objectius i cada codi NIC té associades una sèrie d'activitats d'infermeria la realització de les quals permetrà assolir els objectius plantejats. Imagina una activitat de la teva vida quotidiana i inventa el diagnòstic, els objectius NOC i les intervencions NIC.

Aquesta activitat pretén que l'alumne/a pugui visualitzar en el seu futur professional en què consisteix el procés d'atenció al pacient, el diagnòstic d'infermeria, els resultats que volem obtenir i les intervencions que s'han de fer per aconseguir-ho.

Es pot plantejar a l'alumne/a un joc en el qual hagi imaginar una situació i tractar d'enunciar-la a manera de taxonomia NANDA-NOC-NIC. A tall d'exemple, plantejem el següent: volem anar a la muntanya a fer una ruta i tornar a casa sense haver tingut cap contratemps. Fem èmfasi que el procés d'atenció d'infermeria s'enfoca com a solució d'un problema real o potencial. A la muntanya ens podem perdre, caure, etc. Aquesta és la manera d'afrontar la situació-joc que plantejem. Així, plantejem els enunciats següents.

- Enunciat del diagnòstic NANDA: risc de perdre's a la muntanya en no conèixer bé el camí.
- Resultat NOC: fer la ruta en l'horari previst sense retards.
- Intervencions NIC: estudiar la ruta escollida els dies previs. Dur a la muntanya el material necessari per a orientar-nos (brúixola, GPS, etc.). Començar la ruta amb el temps suficient per acabar-la en el temps adequat.